

DELEGACIJA FLRJ ZA MIROVNO KONFERENCO NA POTI SKOZI LJUBLJANO

»Ne branimo le pravic naših narodov, temveč pravično stvar vsega človeštva«

je izjavil tov. Kardelj na sprejemu delegacij slovenskega ljudstva

Stotisoči so delegaciji na poti po Sloveniji in v Ljubljani izražali svoje zaupanje ter obljubljali, da bodo vztrajali v borbi do končne izpolnitve naših pravičnih zahtev

Ljubljana, 25. julija.

Danes ob 10.15 uri je prispela s posebnim vlakom v Ljubljano jugoslovanska delegacija za mirovno konferenco v Parizu. Delegacijo so pričakali na železniški postaji v Ljubljani člani vlade Ljudske republike Slovenije na čelu s predsednikom Mihom Marinkom, člani predsedstva SNOS-a, zastopniki Jugoslovanske armade, člani Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije in Centralnega komiteta Komunistične partije Slovenije in predstavniki množičnih organizacij, kulturnih ustanov in mestnega ljudskega odbora.

Z delegacijo se je pripeljal podpredsednik vlade LRS dr. Marjan Breclj, ki je delegacijo sprejel in pozdravil že v Brezicah.

Z glavnega kolodvora so člani delegacije odšli, viharno pozdravljeni od ogromnih množic ljudstva, v vladno palačo, kjer je goste sprejel predsednik vlade LRS Miha Marinko. Pred vladno palačo se je zbrala velika množica manifestantov, ki je ves čas navdušeno vzklikala delegaciji in zahtevala priznanje naših pravic.

Ob 12. uri je tovariš Kardelj sprejel v vladni palači delegacijo ljudstva iz Julijske Krajine in Trsta in okrožij Ljudske republike Slovenije. Delegacije so izročile tovarišu Kardelju številna darila in ga rotile, naj neomajno, tako kot doslej tudi v bodoče brani pravice naših narodov.

Tovariš Kardelj govori zbrani množici pred odhodom iz Ljubljane

Tovariši in tovarišice! V imenu delegacije, ki odhaja v Pariz, se vam najtopleje zahvaljujem za vaše pozdrave in za želje, s katerimi spremljate delegacijo na njeni poti. Vemo vsi, da čustva, ki jih danes izražate, izražajo vse naše ljudstvo in vsi narodi Jugoslavije. Ni vam potrebno posebej zagotavljati, da bo naša delegacija izvršila vse in ukrenila vse, kar je v njenih silah, da bi pravične zahteve našega ljudstva bile izpolnjene. Vlada naše republike, jugoslovanska vlada, s tovarišem Titom na čelu, je tudi doslej vse storila, kar je bilo mogoče, da bi se te naše zahteve izpolnile. Toda vsi morate vedeti, da se težko prebija pravica in resnica malega naroda skozi labirint laži in krivic, labirint, ki so ga v preteklosti zgradili tuji osvajalci ter njihova nasilja. Pred dejstvom te navdušene volje ljudstva same Julijske Krajine in vseh naših narodov bi se morala zginiti vest človeštva. Ne vemo, kako bodo pripravljene sprejemati zahteve zavezniške Jugoslavije vsi naši zavezniki, toda naša delegacija bo ostala zvesta tistim načelom, ki so nas vodila skozi vsa leta osvobodilne vojne. Zvesta bo ostala svojemu ljudstvu in njegovim čustvom in branila bo čast in svobodo našega ljudstva. Naj živi ljudstvo Julijske Krajine, njegova svoboda in njegova združitev z Jugoslavijo.

Ob 13. uri je predsednik vlade LRS Miha Marinko priredil slavno kosilo na čast jugoslovanske delegacije. Kosila so se udeležili vsi člani vlade LRS, predstavniki IOOF, CK KPS in JA, predstavniki množičnih organizacij, kulturnih ustanov in drugi.

Ob 15.30 uri so gostje zapustili vladno palačo in se odpeljali na glavni kolodvor. Tam pred kolodvorom se je vršilo veliko manifestacij-

ske zborovanje, na katerem je govoril tovariš Edvard Kardelj. Tik pred odhodom vlaka je prispela štafeta iz Trsta in Julijske Krajine ter vseh okrožij LR Slovenije in izročila tovarišu Kardelju številne spomenice.

Točno ob 16. uri je posebni vlak z jugoslovansko delegacijo odpeljal iz Ljubljane. Do državne meje sta delegacijo spremljali predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko in predsednik SNOS-a Josip Vidmar.

Besede tovariša Kardelja se zlivajo z besedami ljudstva

Borbeni, spontani sprejem v Hrastniku

Be s težavo so si utirali avtomobili delegacije pot skozi množico

Na ljubljanskem kolodvoru so sprejeli delegacijo člani vlade LR Slovenije, člani predsedstva SNOS-a in zastopniki JA

Naših argumentov ni mogoče izpodbiti. Na mirovni konferenci bomo videli, ali bo pravica vzdramila vest udeleženi držav in ali bodo te stopile na našo stran.

TITO.

»Branili bomo svobodo in čast našega ljudstva«

SPREJEM DELEGACIJ PRI TOVARIŠU KARDELJU

Ze v dopoldanskih urah so prihajale v vladno palačo, delegacije ljudstva iz vseh okrožij naše Ljudske republike Slovenije. Prišli pa so tudi predstavniki ljudstva iz Julijske Krajine in Trsta, da povedo tovarišu Kardelju še enkrat vse to, kar čuti in za kar se bori v senci zavznih bajonetov in pendrekov civilne policije to ljudstvo, o čigar usodi hočejo barantati tisti, ki so jim pojmi narodnostne svobode tuji bolj kot vse na svetu.

Vsi delegati so se zbrali v kabinetu predsednika vlade in čakali na prihod naše delegacije. Okoli 12. ure so jih sprejeli tovariši Kardelj in vsi ostali člani jugoslovanske delegacije.

Težko je popisati prizore, ki so se dogajali ob sprejemu. Pero ne more ustvariti verne podobe čustev teh ljudi, ki v svojih skromnih besedah izražajo to, kar čutimo danes mi vsi.

Prvi je pristopil k tovarišu Kardelju predstavnik primorskega ljudstva. Govoril je kratko, s tresočim glasom. Rotil je tovariša Kardelja, naj vztraja pri obrambi pravic primorskega ljudstva.

Pionir in pionirka iz počitniške kolonije v Kamniku, kjer so na letovanju otroci iz Julijske Krajine in Trsta, sta se prerinila v ospredje.

»Ne pozabite, tovariš Kardelj, nas, malih bojevnikov iz Trsta, ki se prav tako kakor veliki borimo za našo domovino Jugoslavijo. Ne pozabite tudi na naše očete, ki so v vojni toliko žrtvovali in bi dali danes tudi svoja življenja za svobodo.«

Predstavnik istrskega ljudstva, tov. Sestan, se je zahvalil za obrambo pravic ljudstva in dejal med drugim: »Naše ljudstvo je pripravljeno vztrajati v borbi za svojo svobodo, če mu jo bodo hoteli znova odvzeti.«

Med delegati je bil tudi duhovnik Ferjančič, župnik iz Kojškega v Brdih, ki so ga pred časom napadli fašisti, ker ni klonil pod pritiskom goriškega škofa Mařgottija. Govoril je s skopimi in kratkimi besedami, ki so povedale vse: »Brda, vsa Brda, tudi južna, morajo priti k Jugoslaviji. To hoče vse naše ljudstvo; če bodo Brda znova pod Italijo, za nas ne bo več življenja. To bo jok in stok.«

Iz tržiških ladjedelnice, iz Tržiča, ki je te dni ves v jugoslovanskih zastavah, so prišli delavci: »Vedite, tovariš Kardelj, da mi, tržiški delavci, nečemo pod Italijo. To bi pomenilo za nas smrt. Zaman bi si iskali dela in kruha.«

Nadaljevali bomo borbo do združitve z Jugoslavijo, je dejal predstavnik ljudstva Pulja.

Tudi Slovenska Benečija je poslala svoje zastopnike. Vso to pokrajino puščajo pariški sklepi Italiji, ne menijo se za voljo ljudstva, ki preko svojih zastopnikov zagotavlja tovarišu Kardelju: »Ostali smo Slovenci po jeziku, čeprav so nam že zdavnaj zaprili naše žole. Slovenci hočemo ostati tudi v bodoče. Ne sme se za nas več ponoviti leto 1866.«

Tudi Buče nočejo v internacionalni pas svobodnega mesta Trsta. Zene so poslale svoje predstavnice, ki s povzdignjenim glasom roli tovariša Kardelja, naj ne pusti poblepnim tujcem našega Trsta.

Tovariš Kardelj se vidno ginjen zahvaljuje delegatom za njihove tople besede, ki jim vro iz srca. Stiska jim roke in jim zagotavlja, da bo delegacija storila vse, kar je v njenih močeh.

Ves ta čas pred vladno palačo valovijo množice ljudstva.

»Trsta ne damo, Trst je naš!« odmeva po ulicah. Na rame se povzpene govorniki iz ljudstva, preko njih govorijo vsi prisotni, iz njihovih besed čuti čustva vseh naših narodov.

Skoraj vsi zastopniki ljudstva Julijske Krajine so že povedali svoja naročila in želje tovarišu Kardelju pred njegovim odhodom v Pariz. Med poslednjimi pristopa delavec iz Trsta, predstavnik tistega ljudstva, ki že mesece in mesece s svojo krvjo brani svoje pravice pred tistimi, ki jim je demokracija zgolj beseda na jeziku.

»Mi delavci, mi Tržačani, tovariš Kardelj, nečemo umirati od bede in pomankanja. Jugoslavija je za nas življenje, Jugoslavija je za nas vse.«

Brez dolgih analiz o potrebi ekonomske enotnosti med Trstom in Jugoslavijo, ki je nečemo razumeti predstavniki zapadnih sil, je ta delavec povedal vse, kar čuti in hoče tržaško ljudstvo. Kdor je videl borbo tega ljudstva in prisluhnil utripu njihovih src, bo moral ugoditi zahtevam herojskega Trsta, če ima le še količkaj vesti v sebi in zavesti odgovornosti pred zgodovino.

Toda Julijske Krajine, delovno ljudstvo Trsta v borbi ni samo. To potrjujejo naši narodi v teh dneh v mogočnih manifestacijah, to izražajo tudi predstavniki ljudstva iz vseh okrožij naše republike Slovenije.

Tovarišu Kardelju izročila pozdrave ljudstvo celjskega okrožja in ljudski duhovnik Smon. »Še nikdar ni bilo, tovariš Kardelj, tako mogočnih manifestacij na našem štajerskem, na katerih nas je ljudstvo izvolilo, da ti povemo to, kar čutimo mi vsi, katoliki in vsi pošteni duhovniki in vse ljudstvo. Bolj kot kjer koli drugje smo enotni v tem, da mora biti Trst in Julijska Krajina svobodna. Mi duhovniki ti pošljamo na pot svoj božji blagoslov in iz vsega srca želimo, da bi se vrnil iz Pariza z blagovestjo, da niso poteptane pravice naših narodov, da so svobodni naši bratje v Istri, Trstu in Slovenskem Primorju.«

Koliko je mater, ki so izgubile svoje sinove v tej veliki in sveti borbi proti fašizmu. V tej borbi smo verovali, da ne bo nikogar več, ki bi zaradi svojih sebičnih namenov bil pripravljen znova rezati od nas žive dele našega narodnega telesa in jih izročiti nasilnemu tujcu-napadatelju. Mati v črni, vsa osivela, ki so ji sinovi popadali v borbi, govori tovarišu Kardelju: »Mar niso za svobodo padli naši sinovi, tovariš Kardelj? Mar je zastoj bila prelita njihova kri, mar smo jih zastoj rodile in vzgajale, me matere. Mojih sinov ni danes tu, toda govorijo preko mojih ust.«

Dalje ni mogla. Solze so ji orosile oči in zdrknele po velih licih. Ljubee je stisnila roko tovarišu Kardelju in se umaknila v ozadje.

Znova in znova pristopajo delegati k tovarišu Kardelju. Zastopnik rudarjev iz Trbovelj v praznični tradicionalni rudarski uniformi, nameščenka iz državnih elektrarn Slovenije, France Koblar v imenu Izvršnega odbora Osvobodilne fronte mesta Ljubljane, postaven mladenec iz delovnih brigad, ki regulirajo Pesnico, kolonist iz Apač se vrste drug za drugim. Skromne in preproste, toda polne resnice in čustev so njihove besede. Vsa njihova srca in čustva preveva samo ena misel: Ziveti hočemo skupno z brati v Julijski Krajini in Trstu. Zato smo žrtvovali potoke krvi in še smo pripravljeni žrtvovati tudi življenje.«

V prekmurskem narečju govori osivel kmet iz Prekmurja. Govori o naših pravičnih zahtevah in pravi, da morajo tudi porabski Slovenci biti svobodni.

Se in še bi hoteli pristopiti k tovarišu Kardelju številni delegati. Ponovno in še enkrat bi mu hoteli povedati in izraziti vse to, kar danes čutimo mi vsi. Toda vsi se ne utegnejo zvrstiti. Tovariš Kardelj se jim zahvaljuje za njihove tople besede in pozdrave. D. B.

Sprejem delegacij pri tovarišu Kardelju

Moša Pijade v Zagrebu

»Odhajamo, da priborimo pravice našim narodom, pravico Julijski Krajini«

Zagreb, 25. julija.

Danes zjutraj so prebudili Zagreb dolgi sprevidi delavcev, meščanov in kmetov, ki so začeli prihajati od vseh strani — iz vasi, iz tovarn in iz vseh delov mesta, ter se začeli še pred peto uro zjutraj zbirati pred zagrebškim kolodvorom. Te skupine, ki so kmalu napolnile ves obširni prostor, so prihajale z godbami; prepevale so partizanske pesmi, vzklikale tovarišu Kardelju kot šefu jugoslovanske delegacije in kot borecu za pravice naših narodov, ter zahvalevale, da se Trst, Istra in Slovensko Primorje priključita k Jugoslaviji. Skupine so nosile slike tovariša Kardelja in maršala Tita in transparente, na katerih je pisalo:

»Pravico Trstu — Trst Jugoslaviji!«

»Zahtevamo, da se uničijo sklepi pariške konference, v kolikor se tičejo Trsta in Julijske Krajine!«

»Pričakujemo, da bo mirovna konferenca odločila: Trst in Julijska Krajina so naši in morajo ostati naši!«

»Zahtevamo naš Trst!«

»Naj žive uporni borci Julijske Krajine in Trsta!«

In delegaciji na pot:

»Ne popuščajte v pravični borbi za pravice našega ljudstva v Julijski Krajini!«

Množica je ves čas skandirala: »Istra je naša — Trst je naš!« — »Življenje damo — Istre ne damo!« — »Življenje damo — Trsta ne damo!«

Potem je peala:

»Naša si, naša si, o Istro, Istro mila, naša si, naša češ narodna ostati!«

To so bile iste pesmi, ki so jih peli partizani ter jih je pelo istrsko in hrvaško ljudstvo v velikih dnevih narodno osvobodilne borbe.

Nekaj minut pred šesto uro se je pripeljal iz Beograda vlak z delegacijo. Množica, ki je poprej mirno čakala pred postajo ter vzklikala in pela, se je poglala proti postaji. Nič več je ni moglo zadržati. Navrela je skozi vse vhode in napolnila v trenutku peron pred vlakom. Ves peron je postal ena sama zastava, en sam transparent. Množica je začela mogočno skandirati: »Kardelj — Molotov!«. Ko se je potem pojavil na oknu vagona predsednik Moša Pijade,

je začela množica skandirati: »Moša — Moša!« in zalem: »Moša, da čujemo!«

»Tovariši in tovarišice! Vi vsi ste gotovo prepričani, da mislimo mi ta trenutek to, kar mislite tudi vi. Odhajamo, da priborimo pravice našim narodom, pravico za Julijsko Krajino. Uverjeni smo, da je naša stvar pravična. Nismo pa tako prepričani, da bomo našli vse razumevanje za našo stvar. Vendar pa bomo storili vse in nadejamo se uspeha. Vsekakor pa smo prepričani, da ne bomo razočarali vaših čustev!«

Ves čas tega kratkega nagovora je množica prekinjala govornika in zahtevala pravičnih sklepov za Istro, Trst in Julijsko Krajino. Potem je znova vse utonilo v skandiranju: »Kardelj — Molotov!« in »Moša — Moša!«

Vlak se je zganil. Takrat je vzvalovalo na tisoče rok, tisočero grl je zaklicalo zadnji pozdrav svojim ljudskim državnikom. To je bil klic, ki je zahteval, naj delegacija opozori na mirovni konferenci v Parizu ves svet, da je pravica na naši strani, da je bilo prefito za njo potoke krvi. To so bili partizanski borci med množico, ki so hoteli to povedati, bilé so matere padlih borcev, katerih sinovi so padli v Istri, v Slovenskem Primorju, v borbah za Trst. To je bil klic, ki je zahteval, naj delegacija pove vsem tistim, ki nam jemljejo naše pravice, naj se ne igrajo s čustvi ljudstva, ki se je borilo za svojo pravično stvar. I. P.

Odgovor tovariša Kardelja

»V imenu delegacije se vam najlepše zahvaljujem za vaše iskrene pozdrave in tople želje, ki jih naslavljate delegaciji na pot. Kar se tiče dela delegacije, ste lahko prepričani, da bo ona storila vse, kar je v njeni moči, da se izpremene krivični pariški sklepi na tak način, da bo ugodeno pravičnim zahtevam vsega ljudstva. Vi veste, da je jugoslovanska vlada napravila vse, da se Julijska Krajina s Trstom priključi k Jugoslaviji in da se zadovolje pravične zahteve ljudstva. Vsi vi pa tudi veste, da vse to ni odvisno samo od vlade in delegacije. Zato se vam zahvaljujem za podporo, ki jo nudite vi in vse naše ljudstvo naši delegaciji pri njenem težkem in odgovornem delu.«

V svojih nadaljnjih izjavah je tov. Kardelj govoril o tistih silah v svetu, ki imajo tudi vpliv na delo mirovne konfe-

rence in ki jim je bilo načelo nacionalne svobode vedno tuje. Ko je prešel na naloge, ki čakajo našo delegacijo, je izrekel tele pomembne besede:

Ko gremo na pot, smo prepričani, da ne branimo le pravic naših narodov, temveč pravično stvar vsega človeštva. Bodite prepričani, da naša vlada na čelu z maršalom Titom ne bo nikdar pristala na krivične odločitve, na odločitve, ki ne bodo v skladu z zahtevami ljudstva. Ne mislim ustvarjati iluzij in prerokovati, kakšne bodo odločitve na mirovni konferenci. Vi veste, da ne odločamo sami, da odločitev ni odvisna, ali mi pristanemo na sklepe konference ali ne, eno pa je gotovo: branili bomo svobodo in čast našega ljudstva!«

Slavnostno kosilo

Po končanem sprejemu delegacije Julijske Krajine in Trsta ter delegacij okrožij Ljudske republike Slovenije je ob 13. uri predsednik vlade LRS priredil na čast jugoslovanske delegacije slavnostno kosilo. Kosila so se udeležili vsi člani delegacije na čelu s šefom delegacije tov. Edvardom Kardeljem, člani vlade Ljudske republike Slovenije, predsednik SNOS-a Josip Vidmar in člani prezidija SNOS-a, Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije, Centralnega komiteta Komunistične partije Slovenije, predstavniki Jugoslovanske armade, množičnih organizacij in kulturnih ustanov, sekretar SIAU Vlado Babič, pesnik Oton Zupančič in drugi kulturni delavci, kakor tudi predstavniki Mestnega ljudskega odbora.

Kosilo je potekalo v slavnostnem in pristrnem razpoloženju. Gostom je nadzdravil predsednik Miha Marinko in v svoji zdravici poudaril pomembnost dneva, ko odhaja na mirovno konferenco jugoslovanska delegacija. »Kako velik je ta dogodek, je slovensko ljudstvo danes samo izpričalo,« je dejal tov. predsednik Marinko in v imenu vseh želel delegaciji čim večjih moralnih in po-

litičnih uspehov pri njenem težkem in odgovornem delu.

Tovarišu predsedniku Marinku se je zahvalil vodja jugoslovanske delegacije, podpredsednik zvezne vlade tov. Edvard Kardelj z naslednjimi besedami:

»Zahvaljujem se tovarišu predsedniku Mihi Marinku za tople besede, ki jih je spregovoril na naslov delegacije. Mislim, da ni treba danes tu dajati kakih posebnih izjav. Naša delegacija misli isto, kar mislite vi vsi in kar misli vse naše ljudstvo. Storili bomo maksimum, kar je le v naših močeh. Ne morem prerokovati, kakšni bodo rezultati mirovne konference. Ne morem reči, kako bodo obveljale na mirovni konferenci naše besede. Toda pred časjo in vestjo našega ljudstva se obvezujemo, da bomo napravili vse, tako da si pred svojo in vestjo našega ljudstva ne bomo mogli ničesar očitati, da nismo napravili tega, kar bi bilo mogoče, ali pa da smo napravili nekaj, kar ni v skladu z našimi pravicami. Iz vsega srca želimo in stori bomo vse, da bi se vse naše ljudstvo našlo in združilo pod isto streho. V ta namen dvigam časo.«

Brežice so bile prvi slovenski kraj, ki je sprejel jugoslovansko delegacijo na njeni poti v Pariz. Pa ne samo prebivalci Brežic, ljudje so prihajali iz vse bližine in daljine okolice, iz izseljeniškega pasu in s Krškega polja. Ljudje, ki dobro vedo kaj se pravi biti odrezan od domovine in so zato hoteli še enkrat izpričati delegaciji, kako zelo čutijo s primorskim ljudstvom. V dolgih kolonah, z vozovi in kamioni so prihajali na brežiški kolodvor, ki je bil ves v zastavah. Ob pol šestih so se prileli zbirati in do prihoda vagona so prepevali partizanske pesmi, s katerimi so izražali svojo odločnost in nepopustljivost za pravično rešitev primorskega vprašanja. Malo pred sedmo je završalo:

»Vlak gre! S tržaškim emblemom in z zastavami na lokomotivi je privozil vlak na postajo in tisoče rok in glasov je pozdravilo člane naše delegacije, ki so stali ob oknih. V kratkem nagovoru je sekretar okrožnega OF odbora tovariš Bogdan Osolnik zagotovil delegaciji, da smo trdno odločeni do konca vztrajati v borbi za Trst in Julijsko krajino in da z največjim zaupanjem spremljamo delo delegacije. Odgovoril je dr. Jože Vilfan, generalni sekretar delegacije, se zahvalil za sprejem in potrdil, da bo delo naše delegacije na mirovni konferenci izrazil jugoslovanskih narodov. Množica je še glasneje zaklicala: »Trst je naš! Zahtevamo pravico!« Ko pa se je vlak že premaknil, je spet tisočero rok pomahalo v pozdrav in s klici: »Zi-

vela jugoslovanska delegacija na čelu s tovarišem Kardeljem!«, so se prebivalci Brežic in okolice poslovili od svojih voditeljev.

Tudi na vseh vmesnih postajah do Sevnice, kjer se je vlak spet ustavil, so bili zbrani domačini in pozdravljali delegacijo. Povsod so z veliko izpisanimi parolami ljudje izražali svoje zahteve, povsod so sprejeli in pozdravljali izražali delegaciji svoje zaupanje.

Kraj Mirne doline so poslali svoje zastopnike k sprejemu v Sevnico. Med množico na postaji so se dvigale velike črke, ki so sestavljale napis »Tito — Trst, vmes pa je bila velika rdeča zvezda. Tudi tukaj se je zahvalil za sprejem dr. Vilfan in poudaril, da bo delegacija storila vse, kar zahteva naše ljudstvo. Ko je omenil: »V Parizu bomo izražali samo voljo našega ljudstva,« ga je nekdo iz množice prekinil: »Povedali smo že svojo voljo, množica pa je dodala: »Od Trsta ne odstopimo!« Resolucije, ki so jih odposlali posamezni kraji, so izročili zastopniki množičnih organizacij, mali pionirji pa so jih obsuli s cvetjem. Iz vzklika: »Reka, Trst, Gorica, naša je pravica,« so vsi zbrani prešli v pesem: »Naprej v borbo, za pravdo in svobodo...«

Tudi v Židanskem mostu je bil ves prostor pred kolodvorom in še daleč naokrog, natrpan z ljudmi in ko je dr. Vilfan spregovoril, da je težko se kaj dodati k temu, kar so ljudje povedali že na svojih zborovanjih in danes na

sprejemu, je množica znova zavpila: »Zahtevamo pravico! Proč s krivično razmejivajo!« Tu je govoril tudi zunanji minister tovariš Stanoje Simić in vzhičen nad enotnostjo slovenskega ljudstva dejal med drugim: »Bodite prepričani, da bomo pri svojem delu v Parizu navdahnjeni z vsem tem kar smo videli na poti in kot v preteklih štirih letih se bomo borili tudi zdaj za vsako ped zemlje.« Mati je dvignila svojega malega sina, da je izročil ministru tov. Simiću sopek cvetja. Ko se je vlak premaknil, so pionirji metali na okna članov delegacije rože in zastave in transparenti so zavilrali v pozdrav.

V revirjih so napolnili postajo delavci in rudarji s svojimi družinami. Na postaji v Hrastniku je velik napis: »Življenje tov. Kardelj, tolnač zahtev in težen naših narodov, v Trbovljah na: »Zivel tov. Kardelj, dosledni borec za naše pravice.« Trboveljski rudar je izročil delegaciji v darilo lepo izdelano jamsko svetilko in cepin. Zahvalil se mu je tov. Moša Pijade in dejal med drugim: »Kljub velikim žrtvam, ki so jih dali naši narodi in skupnem boju proti sovražniku, se moramo še danes boriti za svoje pravice. Na konferenco gremo s trdno voljo, da si to pravico dokončno priborimo.« Kot eden so mu vsi odgovorili: »Mi smo z vami!«

Vlak je zopet obstal v Litiji. Člani množičnih organizacij so izročili delegaciji veliko zvezdo, sestavljeno iz cvetic. Pozdrav zunanega ministra tov. Simića so zbrani prekinjali z vzkliki: »Moskva — Beograd — Trst! Življenje damo. Trsta ne damo!« Tovarniške sirene so zatulile v pozdrav delegaciji, ko je vlak odpehjal iz Litije.

Na naslednjih postajah, mimo katerih je vlak počasi vozil, so domačini s perona s cvetjem in zastavami pozdravljali člane delegacije. V Zalogu in v Polju je vlak za kratek čas obstal. Tovariš Moša Pijade je zaklicel skozi okno: »Po pravico za Trst gremo!« nakar so mu zbrani odgovorili: »Trst je naš!«

Vse do Ljubljane so ob prgi stali skupine ljudi, ki so prihajale z dela, ko so zvedele, da se bo peljala mimo delegacija. Ze od daleč se je videlo morje zastav nad Ljubljano, a svojih biš so pozdravljali prebivalci predmestja, s strehe tovarne »Zmaj« sta dva delavca mahala z zastavo.

Ker naše ljudstvo ne prizna krivičnih sklepov pariške konference, ker ne bo sprejelo tudi nobenih drugih rešitev, ki bi odrezali Trst in Julijsko krajino, zato se poslavja od delegacije za mirovno konferenco z nespremenljivimi zahtevami. Dosledno in borbeno ljudstvo je povedalo delegaciji, da ne dopusti razkosanja svoje zemlje. D. B.

Trboveljski rudarji so izrazili svoje zaupanje delegaciji

Vztrajati v borbi - je misel, ki preveva množice

Sprejem delegacije na kolodvoru v Ljubljani

Ob 10.15 je privozil poseben vlak z jugoslovansko delegacijo na ljubljanski glavni kolodvor. Med igranjem vojaške godbe se je na prvem tiru zaustavila lokomotiva, okrašena s parolami. Iz vagonov izstopajo člani delegacije in se pozdravljajo s predstavniški ljudskih oblasti in množičnih organizacij, ki so jih prišli čakati na postajo.

Od železniške postaje so se delegati z avtomobili odpeljali po Masarykovi in Bleiweisovi cesti do vladne palače. Toda na ulicah so ogromne množice ljudi, ki so se strnile v gost špalir, prebile kordone in se zgrnile okrog avtomobilov. Čez cesto so se nagnile državne, sindikalne in tržaške zastave. Od vseh strani se vsipa cvetje na delegate, ki se zahvaljujejo ljudstvu za ta veličasten sprejem.

Le s trudom se prebijajo avtomobili skozi množico ljudi, ki so prihiteli na ulice že v zgodnjih jutranjih urah. Vsakih nekaj metrov soferji zastavljajo avtomobile. Ne morejo dalje. Ljudje so prodrli prav do delegatov, se sklanjajo skozi okna avtomobilov. Njihovi hripavi glasovi vedno znova ponavljajo to, kar čuti vsa delegacija, kar tli v srcih vseh naših narodov.

»Ziviljenja damo, Trsta ne damo!«
»Kardeljve besede, naše besede!«
»Nikdar se ni Ljubljana videla toliko ljudi na svojih ulicah, ki bi bili tako razžibani.«

Delavci v delovnih oblekah, ki so ustavih stroje v tovarnah, nameščenci, ki so zapustili svoje urade, matere naših partizanov, mladina, prav vse je bilo na ulicah.

Skozi okna nekega avtomobila se

je nagnila postarana mati. Po izrazu njenih oči bi človek sodil, da ji je padel sin-partizan: »Ne dajte tujcem Trsta!« Z mirnim in dostojanstvenim glasom roti enega izmed članov delegacije.

V bližini vladne palače so se na Bleiweisovi cesti zbrali številni zastopniki ljudstva iz Julijske Krajine. Med njimi so istrski kmetje, furlanski koloni, tržaški delavci, delavci iz ladjedelnice v Tržiču, Slovenci iz Goriške in Brd. Prišli so z neštevilnimi zastavami in transparenti.

Največ jih je tik pred vladno palačo. Ko delegati stopajo iz avtomobilov, jih ljudstvo obstopa, zasipa s cvetjem in skoraj ne pusti dalje. Krepki glasovi tržaških delavcev se mešajo z vzklikanjem slovenskih deklet, vzklikanje narašča od trenutka do trenutka, skoraj že ne razločiš več posamezne besede. Preko ust teh ljudi govorijo danes vsi naši bratje v Trstu in Julijski Krajini. Preko njih govore grobovi padlih borcev tega junaškega ljudstva, govore naše požgane in opustošene vasi, govori in vzklika vsa ta, s krvjo prepojena zemlja, v katero bi hoteli znova zasaditi nož.

Ure in ure vztrajajo pred vladno palačo. Iz njihovih vrst se povzpenejo govorniki, nekateri od njih plezajo na cestne svetilke in govore ljudstvu. Ploskanje, vzklikanje in prepevanje ne preneha niti za hip.

Goriški Slovenci so si na transparent zapisali pesmi »Soči« goriškega slavčka »Simona Gregorčiča naslednji citat«... in tujce zemlje lačne vtopje. Premnogi od njih recitirajo rodoljubne pesmi tega velikega pesnika. D. B.

Požigalcem slovenskih knjig pravično kazeti! in ni mogel več nadaljevati. Od navdušenja so mu zamrle besede na ustih.

Malo više je lemnopolt tovariš stopil na ograjo, tako da ga je videla vsa množica tostran in onstran ceste, in z močnim glasom izrazil svoje zahteve: »Mi ne potrebujemo nobenih predlogov za našo zemljo, če hočejo zavezniki, naj delijo svojo zemljo, naj se vtkajo v svoje zadeve. Mi ne bomo nikdar dopustili, da bi se še kdaj zgodilo kakor leta 1918, ko so nam odtrgali pol milijona naših bralov in sestra. Ne bomo se strinjali z nobenim predlogom, ki bi nam odtrgal Trst in Julijsko Krajino. Nismo se borili za to, da bi se po Trstu sprehajala fašistična civilna policija, temveč za svobodo vse Julijske Krajine in Trsta smo darovali svojo kri!« Tudi tu se je krog govornika nabral tesen obroč ljudi, ki so odločno pritrdjevali njegovim besedam: »S krvjo so zapisane naše meje!« »Zahtevamo pravične meje!« »Zapadni zavezniki nas hočejo izdati!«

Pred vladno palačo je vse dopoldne večtisočglava množica ogorčeno vzklikala zaveznikom in zahtevala pravico za našo ljudstvo v Julijski Krajini.

Ko je prišla po Bleiweisovi cesti delegacija iz Tolmina, ki je na čelu nosila napis: »Tolminski buntarji ne damo Trsta in Gorice!« je vsa množica manifestirala svoje bratstvo s primorskim ljudstvom: »Tovariši s Primorske, mi smo z vami!« »Ziviljenje damo, Trsta ne damo!«

Sele proti poldnevu so se pričele množice razhajati. Po vseh mestnih ulicah se je razširilo morje zastav in transparentov ter odmevalo vzklikanje množice: »Borili se bomo za Trst do zmaget!« »Vztrajali bomo v borbi proti reakciji do zmaget!«

Skupine, ki so odhajale po Bleiweisovi cesti mimo angleškega konzulata, so demonstrativno izražale svojo ogorčenost: »Kdo je kriv terorja nad primorskim ljudstvom?« Na ta vzklik je množica odgovarjala: »Zapadna reakcija!« Spet je skupina vzkliknila: »Zavezniki, našo pravico!« nakar je množica odgovorila: »Zahtevamo Trst in Gorice!«

Borbenost, ki je zavladala po ljubljanskih ulicah že v zgodnjih jutranjih urah, je bila mogočna beseda našega delovnega ljudstva, ki zahteva svoje, s krvjo priborjene pravice. G. G.

Delegacije iz vseh krajev Slovenije so izročile tovarišu Kardelju simbolična darila

Delegacije iz vseh strani Slovenije so prinesle tovarišu Kardelju darila ljudstva svojih krajev. Ob dvanajstih so prišli v vladno palačo predstavniki preganjanega tržaškega ljudstva, tržaških delavcev, Gorice, Kopra, Nabrežine, Kraševcev, Bricev, Slovenske Benečije, Furlanije, trboveljskih rudarjev, prekmurskih kmetov, haloških viničarjev, Bele Krajine itd. S simboličnimi darili so hoteli tovarišu Kardelju izraziti že neštetokrat ponovljene zahteve našega ljudstva, katerih upravičenost bi bilo odveč utemeljevati. Darila govorijo o borbi tržaškega ljudstva, o žrtvah primorskih vasi, o požganih domovih, o skoraj stoletnem suženstvu Slovenske Benečije, o gospodarski povezanosti Trsta z zaledjem, o slovensko-italijanskem bratstvu v Kopru, Tržiču, Trstu in Gorici, o zatiranju briških kmetov, govorijo pa tudi o trdni enotnosti vsega slovenskega ljudstva v borbi za svoje najosnovnejše pravice.

Tržaški delavec v delovni obleki je z okornimi in prisrčnimi besedami izročil tovarišu Kardelju darove svobodoljubnih Tržčanov. Več kot besede pa so povedali sami darovi. Napol zgorle slovenske knjige, ki so jih pred nedavnim zažgali podivjani fašisti, pričajo o vandalizmu CLN-a v Trstu, nosilcev fašistične kulture. Zastava bataljona »Mazzini« je simbol borbenege Trsta. Delavci iz tovarne motorjev St. Andrea so izdelali krassen kovinski podstavek s sliko Lenina in svojimi podpisi.

Model ladje, ki ga je izročil predstavnik tržičkih, slovenskih in italijanskih delavcev, kaže njihovo ustvarjalno silo, ki bi bila v Italiji brez pomena in kateri bi krivična francoska črta vzela vsak polt.

Duhovnik iz Gorice je povedal, da za goriško ljudstvo v Italiji ni življenja. Prinesel je dar zatiranega goriškega prebivalstva: prelomljeni pendrek, ki ga je po besneli civilni policist zlomil med pretepanjem neke antifašistke.

Z veliko zaupljivostjo se je obrnil na tov. Kardelja predstavnik mesta Kopra in mu izročil model ladje. Govoril je o neznosnem terorju fašistov in civilne policije. Isto sta povedala delegat puljskih delavcev in italijanska antifašistka iz Buj, predstavnica vse Slovenske Istre.

Iz hudo preizkušenege Komna so poslali skrinjico s kraškimi kamenjem, ki je bilo prepojeno s krvjo, in oglje požganih hiš, katere so jim zažgali fašisti, ki danes v Trstu in Gorici nemoteno preganjajo svobodoljubno ljudstvo. Briški kmetje iz Peternelevo so darovali žaro s pepelom hiše, v kateri je zgorelo 24 ljudi. Obenem so izročili tovarišu Kardelju album s slikami svojih požganih domačij.

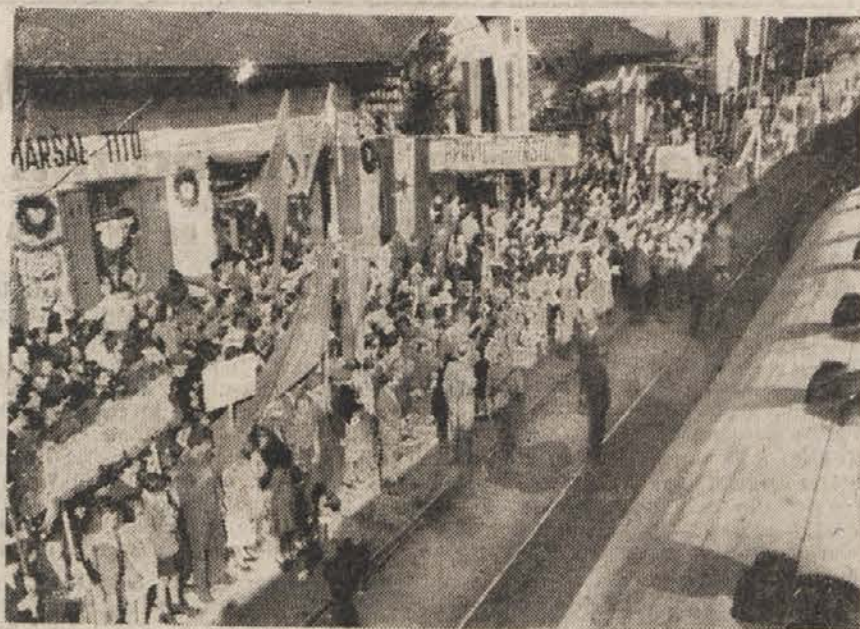
Tudi rabeljski rudnik ostane po krivičnem francoskem predlogu na italijanski strani. Rabeljski rudarji so že dosti pretrpeli pod italijanskimi fašisti. Danes pa hočejo barantati z njihovo slovensko zemljo zaradi nekaterih prometnih zvez z Avstrijo, ki gredo tudi po popolnoma slovenskem ozemlju. Tovarišu podpredsedniku so izročili košček rude iz svojega rudnika.

Iz Vipavske doline, ki so jo na pariški konferenci odrezali od svojega naravnega središča Gorice, ki je brez Vipavske doline obsojena na gotov propad, so poslali žaro s prstjo z groba Narodnega heroja Vojka-Janka Premra, ki posebej junaško borbo primorskega ljudstva proti fašizmu.

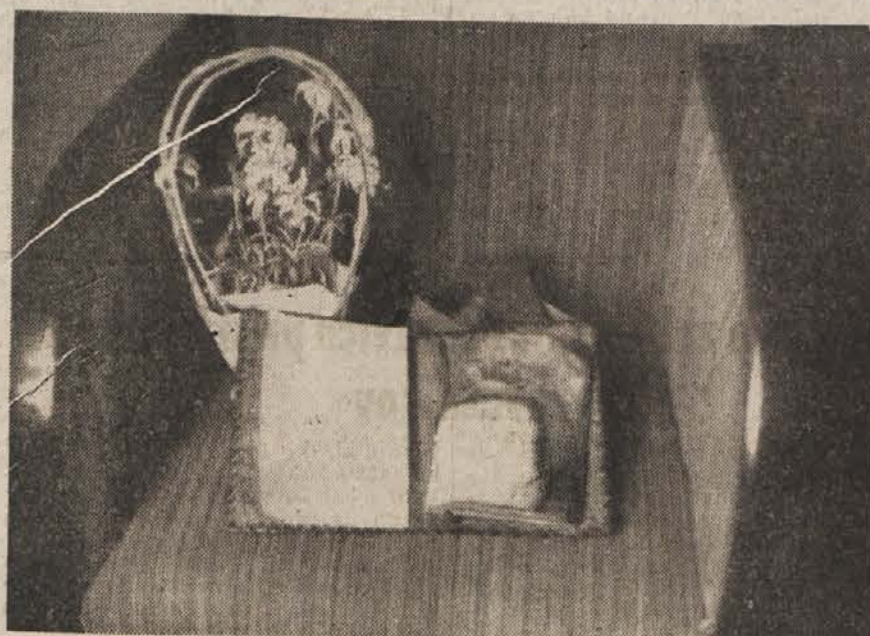
Nešteto darov je poslalo tudi ljudstvo iz Štajerske, Gorenjske in Dolenjske. Iz celjskega okrožja so darovali žaro s prstjo z grobov talcev, ki so padli v Frankolovem, v Starem Piskru in v Zabuškovi. Mariborski delavci so izdelali zlat zemljevid Julijske Krajine z marmornim podstavkom. Kmetje iz Prekmurja so poslali košarico z žitnim klasjem, iz Metlike pa umetniško izdelano sliko svojega mesta. Svoje darove so izročili tudi predstavniki mladine, ki dela pri regulaciji Pesnice, delegati Gorenjske, ljubljanskega okrožja itd. Poleg tega je mirovna delegacija prejela nešteto resolucij iz vseh krajev Slovenije.

Pretrseljiva je zaupljivost in prisrčnost, s katero se obračajo ljudje na branilca naših pravic, tovariša Kardelja. Stara ženica v črnem iz Bele Krajine, mati padlih borcev, se je preinila do tovariša Kardelja in mu s solzami v očeh zatrjevala, da mu zaupa, da bo storil vse, kar bo mogoče. Dejala je še, da ji za sinovi ni hudo, saj so padli za veliko stvar. Delegati iz Julijske Krajine mu ginjeno stiskajo roke in ga rotijo, naj ne pozabi na konferenci povedati še to in ono, kar se jim zdi, da bo še bolj podprlo naše pravice. Zadrugar, kolonist iz zadruge »Edvard Kardelj« v Apaski dolini, ne more od velikega razburjenja izraziti, kar mu je v mislih, toda njegove skope in okorne besede v štajerskem narčju so bolj prepričevalne kot govori izurjenih govornikov.

Tovariš Kardelj se je vidno ganjen zahvalil v svojem in v imenu vse delegacije za prejete darove. J. S.

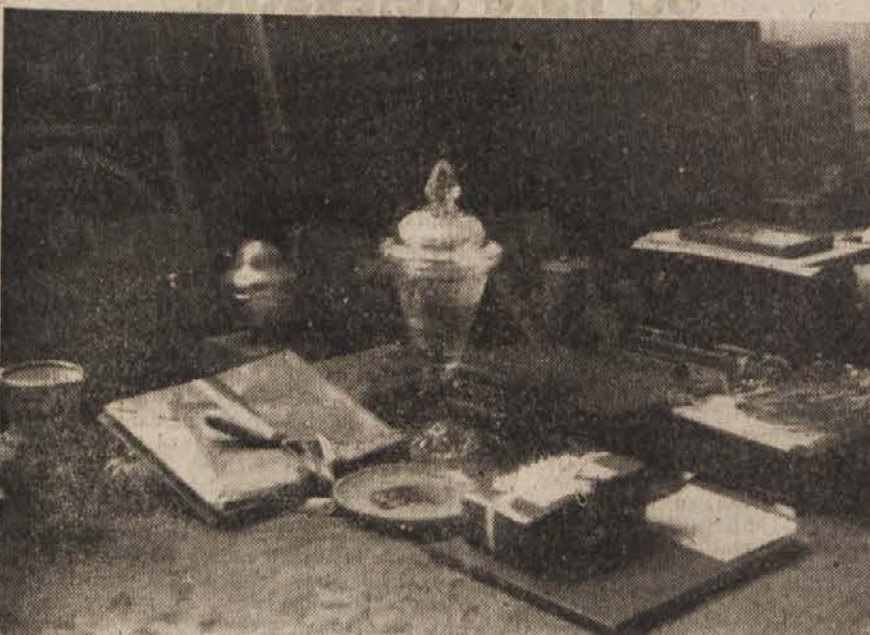
Ko je pripeljal vlak z delegacijo v Brežice

Slovenska knjiga, ki so jo rešili iz požgane knjižarne v Trstu

Darila iz Trsta, Tržiča in Vipavske doline

Žara s pepelom požgane hiše v Peternelevo v Brdih, v kateri je zgorelo 24 ljudi

Darila iz vseh krajev Slovenije

Nad 100.000 ljudi na ljubljanskih ulicah

„Tovariš Kardelj - ljudstvo je s tabo!“

Že zgodaj zjutraj se je pričelo zbirati po križiščih ljubljanskih ulic, pred tovarnami in ustanovami ljudstvo s transparenti in zastavami. Po vseh cestah, ki vodijo s podeželja, so drveli v kratkih presledkih drug za drugim številni okrašeni kamioni in avtobusi polni ljudi, ki so vzklikali in prepevali. Vsi jutranji vlaki so prihajali natlačeni do zadnjega kota. Ob osmi uri je prenehala voziti cestna železnica. Istočasno se je pričelo po ljubljanskih ulicah pomikati proti kolodvoru na stotine sprevodov z zastavami, z velikimi zemljevidi Julijske Krajine ter neštetimi transparenti in parolami. Ob pol desetih je bil ves prostor pred kolodvorom prepoln ljudi, ki so odločno zahtevali, da se priključi Julijska Krajina k FLRJ. Okrog 10. ure je prikoralakala pred kolodvor delegacija iz Julijske Krajine. Na čelu delegacije je nosil garibalddinec delavsko zastavo. Za njimi se je razvrstila dolga vrsta jugoslovanskih in italijanskih zastav s petrokraško zvezdo. Množica pred postajo je klicala: »Zivelo hrabro primorsko ljudstvo!«, »Ziveli tovariši iz Julijske Krajine!«

Z velikim avtobusom so se pripeljali pred postajo vojni invalidi. Tudi oni so zahtevali prikljuitev Trsta in Julijske Krajine k Jugoslaviji tako odločno, kakor so se odločno borili proti okupatorju. »Ziveli naši boreci!« je pozdravljala množica in zasula avtobus s cvetjem. Na sprednjem delu avtobusa sta bili Stalinska in Titova slika, na strehi velika parola: »Dovolj je trpljenja, dovolj je krvi, Primorska svobodno sedaj naj živi!«

Do 10. ure se je prostor pred kolodvorom spremenil v pravo morje zastav in transparentov. Posameznih vzklikov skoraj ni bilo ločiti, stapljali so se v en sam klic. Več desetisočglava množica je zahtevala: »Pariških sklepov ne priznamo.« »Ne priznamo etničnega ravnotežja, ki pušča 180.000 Jugoslovancev izven meja.« »Kjer so naše žrtve, tam so naše meje.« »Cas je, da pridemo od zavezniških besed do zavezniških dejanj.« Od vseh strani so odmevali vzkliki: »Ziveli Kardelje!«, »Zivela jugoslovanska delegacija!«, »Razkosati se ne damo!«, »Besede Kardelja so naše zahteve.« »Tovariš Kardelj - ljudstvo je s tabo!«

Vsa množica, ki je čakala na prihod delegacije, je neprenehoma vzklikala in izražala »svoje« zahteve. Ko je prispel vlak in so si avtomobili delegacije počasi utirali pot skozi množico, jih je la zastopala s cvetjem, pozdravljala s ploskanjem in vzkliki. Na obeh straneh ceste je bil po vseh ulicah gost špalir vse do vladne palače.

Po odhodu se je vsa ta množica razvrstila v sprevode in odšla za delegacijo. Množice so napolnile pločnike Gosposvetske in Celovške ceste daleč tja do Šiške ter pločnike Bleiweisove ceste do vladne palače, ker se je raznesla vest, da se bo tov. Kardelj, ki ni bil navzoč med ostalimi člani delegacije, pripeljal z Gorenjskega.

Pred angleškim konzulatom na Bleiweisovi cesti je množica protestirala zaradi krivičnih predlogov zunanjih ministrov zapadnih velesil. Nenadoma se je povzpel na kandelaber iz množice govornik, ki je poudaril, da si bo vsak, ki bi nam hotel skruniti pravico do naše zemlje, polomil zobe. Množica mu je navdušeno pritrdila — tako je. Pravične meje, dobro sosedsstvo!

Ko je množica čakala na Celovški cesti, so se na več mestih pojavili ljudski govorniki in recitatorji. Ljudje, ki morda niso nikoli javno govorili, so nastopali pred množico in ji povedali to, kar so stisnili spet in spet zahtevali in odločno branili. V bližini železniškega prelaza na Celovski cesti je stopil

Besede Kardelja se zlivajo z besedami ljudstva!

Miting in slovo na kolodvoru

Po slavnostnem kosilu so se gostje do 15.30 ure zadržali v sobanah vladne palače, kjer so prebili čas v prisrčnem razgovoru s člani vlade Ljudske republike Slovenije in drugimi. Bližal se je čas odhoda vlada. Zato so krenili proti glavnemu kolodvoru.

Tjakaj so se v popoldanskih urah od vseh strani zgrinjali veliki spremeni ljudje, da pospremito našo delegacijo pri njenem odhodu, da slišijo še enkrat besede odločnega borca za naše pravice, tovariša Kardelja.

Nekaj minut pred pol četrtim uro pop. so med gostim špalirjem s cvetjem posuli ulici privozilci avtomobili s člani delegacije na glavni kolodvor. Dež cvetja se je usul na tovariša Kardelja, ki se je pripeljal v odprtem avtomobilu. Nad množicami, zbranimi pred železniško postajo, je valovilo morje zastav.

Nekaj minut že stoji tovariš Kardelj na govorniškem odru, ponovno in ponovno poizkuša spregovoriti, toda njegov glas, kljub temu, da ga prenašajo zvočniki, se izgublja v orkanu navdušenja, ki je zajel množico.

Nekaj minut je moralo preteči, pre-

den se je množica toliko pomirila, da je tovariš Kardelj mogel pričeti s svojim govorom.

Cestokrat so manifestantje prekinili govor tovariša Kardelja z viharim vzklikanjem in odobravanjem. Besede Kardelja so se zlivale z besedami ljudstva, in bolj kot kdaj koli prej se je človek mogel prepričati o silni ljubezni, ki jo gojijo naši narodi do svojega velikega voditelja. Besede tovariša Kardelja so resnično besede vsega našega ljudstva.

Po končanem govoru odhajajo člani delegacije na čelu s tovarišem Kardeljem na peron. Množice jih znova obkolijo, prestržejo pot. Le s težavo so si delegati utrli pod vlaka. Nekaj minut pred 4. uro popoldne. Vsak čas bo vlak odpeljal. V poslednjih minutah je prišla na kolodvor štafeta iz Julijske Krajine in Trsta. Vsi zasopli izročajo mladinci tovarišu Kardelju štafeto palice. Na spomenicah, ki so mu jih prinesli tik pred odhodom vlada, je na deset tisoče podpisov ljudstva, ki hoče in zahteva, da v Parizu upoštevajo njihovo voljo.

»Ne priznamo krivičnih mej!«, »Rajše v smrt, kakor znova v italijansko

suženjstvo!«, »Borili se bomo, dokler ne bomo vsi pod eno streho z vami!«, zagotavlja tovarišu Kardelju vodja mladinske štafete.

Tovariš Kardelj se posavlja. On in člani naše delegacije stiskajo roke prisotnim. Povzpeli so se v vagon. Tudi tovariš predsednik Miha Marinko in predsednik SNOS-a Josip Vidmar sta vstopila, da pospremita delegate do sedanje državne meje, ki je še vedno na Karavankah.

Do vagona s člani naše delegacije so se prerili ljudje, ki so uspeli predreti vse kordone in se prebili na postajo. Še enkrat stiskajo roke tovarišu Kardelju, tov. Kidriču, tov. Simiču in drugim članom delegacije.

Ura je točno štiri. Vlak se pričinja lahko pomikati s postaje in se vedno bolj oddaljuje. Na železniškem nadvozu na Dunajski cesti se tre ljudi, ki nenehno mabajo in vzklikajo naši delegaciji. Iste slike se vrstijo ob vsej progji od Št. Vida pa vse do Jesenic.

Izpred glavnega kolodvora se valijo reke ljudi po mestnih ulicah, petje, vzklikanje, manifestiranje se ni poleglo še ure in ure. D. B.

STAFETA PO TRŽAŠKIH ULICAH

Tržiška mladina je ponesla štafeto palico z zahtevami tržiškega ljudstva po priključitvi k Jugoslaviji do Barkovelj, kjer jo je predala tržiški mladini, da jo je preko demarkacijske črte odnesla proti Ljubljani

GORICA NE BO NIKOLI PRIZNALA KRIVIČNIH PARIŠKIH SKLEPOV

Veliko protestno zborovanje v Gorici

Gorica, 25. julija.

Kakor vsa Julijska Krajina tako je tudi Gorica vzplamela v pričakovanju 29. julija. Zastave plapolajo po mestu in okolici.

Dne 22. julija zvečer je bilo v Ljudskem domu veliko zborovanje slovenskih in italijanskih prebivalcev Gorice, pravih demokratov, ki vidijo edino rešitev za Gorico v sklopu Jugoslavije. Nenavadna udeležba na zborovanju, ki se je pričelo po devetih zvečer, je dokaz, kako je antifašistično ljudstvo doumelo velik pomen pravične borbe, ki jo zlasti Gorica bide, povezana z ostalimi slovenskimi, furlanskimi in italijanskimi demokratičnimi množicami na bregovih Soče.

Veliko ljudsko zborovanje je otvoril tov. Bruno Borghesi, ki je pozval ljudstvo na budnost in stvarno diskusijo. Nato je dal besedo tavniku okrogne odbora SIAU tov. Beltramu. Tov. Beltram je takoj pribil, da krivičnega sklepa pariške konference Gorica ne bo nikdar sprejela.

Svoj čas je prišla tudi v te kraje medzavezniška komisija in se je lahko na licu mesta prepričala, da živi tu narod, ki želi k Jugoslaviji. Tudi Furlani želijo k Jugoslaviji. Pri tem se je razgalil v dvorani klic »Kjer so naše žrtve — tam so naše meje«, Ker

pa sklepi v Parizu ne ustrezajo dejanskemu stanju, je več kot očitno, da so se zapadni zavezniški ravnali pri določanju naše meje po starih imperialističnih vzorcih in predhodnih navodilih, ki izvirajo od nekaterih reakcionarnih krogov. Toda proti tem krivičnim zavezniškim in borbi se Gorica upira z vso odločnostjo, ker si je v svesti, da je z nami ves svobodoljubni svet. Mi imamo za seboj petletno narodno osvobodilno borbo, v kateri je bil naš končni cilj: združitve z brati v ljudski republiki Jugoslaviji. In dokler ta cilj ni dosežen, ne vrzemo puške v koruzo. Naš program je enostaven in pravičen: naše meje so tam, kjer so grobovi naših žrtev. Sicer se borimo za svoje, kajti tu smo že 15 stoletij. Mi smo borci za svobodo in narod junakov!

Nato je spregovoril italijanski govornik, tov. Banfi.

Naslednjega dne zjutraj je bila Gorica že tretji dan vsa v zastavah. Razen tega so se po mestnih zidovih pojavili številni napisi, ki izražajo isto, kar ljudske množice vse Goriške dan za dnem izjavljajo na svojih protestnih in manifestacijskih shodih, ki so praveciti ljudski tabori. Napisi govore o bratstvu, svobodi v Jugoslaviji ter pozdravljajo izjave tovariša Kardelja o Gorici.

ZVU PREPOVEDALA MANIFESTACIJE OB OBLETNICI PADCA FAŠIZMA

Trst, 25. jul. Dopisnik Tanjuga poroča: Pred dnevi je Mestni odbor SIAU-ja za Trst vložil na zavezniško vojaško upravo prošnjo za manifestacijsko zborovanje, ki bi se moralo vršiti v Trstu na trgu Unita 25. julija ob obletnici padca fašizma in na katerem bi demokratično ljudstvo Trsta izrazilo tudi svojo solidarnost s španskimi antifašisti. Zborovanje bi se moralo vršiti ob 7. uri, ko bi na trg z vseh delov mesta prikoralaki spremodi z zastavami.

Danes pa je Mestni odbor SIAU-ja prejel odgovor ZVU, da zaradi prilik, ki vladajo, na noben način ne more dovoliti zborovanja. Ta odgovor je naletel na veliko ogorčenje pri vseh tržiških antifašistih, katerim se ne dovoli niti to, da bi proslavili tako važen dan v borbi proti fašizmu in da bi podprli junške antifašistične španske borce, ki jih podpira prav v teh dneh ves demokratični svet.

★

Civilna in vojaška policija kradeta hrano delavcem iz njihovih skladišč

Trst, 25. julija. Dopisnik Tanjuga poroča: Včeraj zvečer je okrog 400 civilnih in vojaških policajev vdrlo v skladišča ACEGAT-a. Ker so bila vrata zaklenjena in niso mogli dobiti ključev, so se z avtomobilom zaleтели v vrata in jih podrli. Skladišča so obkolili z naperjenimi brzostrelkami in odnesli iz njih 150 q sladkorja in moke, namenjene delavcem. Raztrgali so bloke s pečatom Enotnih sindikatov za razdeljevanje živil. Posamezni policijski agenti so skrivali zaboje sladkorja, da bi jih odnesli kasneje, seveda zase, toda to jim je preprečil stražar ACEGAT-a. Hoteli so odnesti celo mize in razne druge predmete.

Policija še vedno voha za skladišči hrane, namenjene delavcem. Po vseh krajih mesta vrši preiskave. Popoldne okrog 4 je vojaška policija prišla v lajdjedelnice Sv. Marka z namenom, da bi odkrila skladišče živeža.

★

Civilna policija razganja žene, ki zahtevajo izpustitev zaprtih antifašistov

Trst, 25. julija. Dopisnik Tanjuga poroča:

Ze nekaj dni poskušajo tržiške žene priti do polkovnika Bowmana, da bi mu izročile protestno pismo in zahtevale izpustitev vseh aretiranih antifašistov. Vedno znova jih odganjajo z raznimi izgovori in obljubami, pošiljajo jih od enega funkcionarja do drugega, nihče pa jih noče sprejeti. Tržiškimi ženam pa je bilo vsega tega dovolj in so se zopet zbrale pred sedežem ZVU ter odločno zahtevale, da polkovnik Bowman sprejme delegacijo žene. Hoteli so jih zopet poslati na prefekturo, toda one so se uprle in vzklikale: »Zahtevamo, da sprejmete delegacijo! Zahtevamo, da izpustite aretirane antifašiste!« Na te odločne zahteve so pristali in sprejeli delegacijo.

Medtem pa se je med ženami, ki so čakale, da bi se delegacija vrnila, pojavil kamion s 17 civilnimi policisti, ki so pričeli brutalno razganjati žene. Žene so se upirale in niso hotele zapustiti trga kljub temu, da jim je policija grozila z aretacijo, da so jim pregledovali osebne izkaznice, jih žalili z raznimi psovkami. Vtrajale so, dokler se ni vrnila delegacija. Polkovnik je delegaciji odgovoril, naj se vrnejo naslednji dan, toda samo delegatke in naj prinesejo s seboj listo vseh aretirancev. Žene so sprejele to na znanje in sklenile, da bodo res poslale samo delegacijo. V primeru pa, da polkovnik ne bo izpolnil obljube, se bodo ponovno vrnile vse in zahtevale izpustitev aretirancev.

Ljudstvo zahteva našo pravico pred konzulati zaveznikov

Potem ko so se množice poslovile od naše mirovne delegacije, se je valila vsa reka ljudi pred angleški konzulat. Na majhnem prostoru se je pred poslopjem zbralo na tisoče ljudi, medtem ko je del dolgega spreveda korakal mimo in z vzkliki utemeljeval naše pravične zahteve po Trstu in Julijski krajini. Demonstracija je bila dostojanstvena. Ljudstvo je hotelo, da izve ves svet, kaj misli, kaj je njegova volja.

»Isto nam hočete raztrgati! Ne pustimo!« Sto in stokrat je množica vzklikala besede, namenjene predstavnikom konzulata zavezniške Anglije, in zahtevala, da se te besede tudi preko njihovih sporočev vsemu svetu. Govornik iz ljudstva je zlezal na svetilko in med neprestanim prekinjanjem in vzklikanjem v jedrnatih besedah označil krivico, ki nam jo delajo zapadni zavezniški s tem, da ne izpolnjujejo sklepov Atlantske pogodbe. »Sramota! Hočemo, da upoštevate Atlantske kartele!«

»Te besede ne veljajo angleškimi demokratičnim množicam, delavcem Anglije, in to ponovno poudarjam,« je dejal govornik, »temveč tistim, ki nam odrekajo naše pravice. Prisluhnejo naj našemu glasu in nam priznajo to, kar nam gre.« — S parolo »Zvelo demokratično angleško ljudstvo!«, ki jo je množica skandirala, je pokazala svojo zrelost, veličino in pravičnost.

Namesčenec Naproze, kmet iz Gorenjske in primorski učitelj, vsi so v svojih preprostitih, včasih okornih besedah povedali stokrat več kot vsi oni

govorniki, ki nam skušajo z lepimi besedami odtrgati del našega telesa. Velika karikatura Churchilla, ki jo je nekdo dvignil nad množico, je bila sprejeta z največjim ogorčenjem.

Primorskega rojaka, ki se je povzpela na stebel, je pozdravilo vihanje stoterih zastav. Odzdravljaj jim je s svojo — tržiško zastavo.

»Na svoji koži,« je dejal tov. učitelj iz cone A, »sem okusil, kaj pomeni za nas internacionalizacija Trsta. Nered, umor, požig in krivična dejanja so na dnevnem redu!« — »V morje s čerin!« ga prekinja množica. — »Tovariši, srce me je bolelo, ko sem opazoval ostanke požganih knjig v knjižarni Štoka. Slovensko kulturo uničujejo! Primorski rojak je nadalje omenil še vse krivice, ki se danes po enem letu osvoboditve dogajajo v Trstu. Končal je z besedami: »Tovariši, za takšen red se nismo borili, zato nas čaka še borba, pa čeprav bo dolga, sprejeli jo bomo in zmagali!« — Enoglasno, iz stotine grl, se je ljudstvo odzvalo govorniku: »Mi smo z vami!«

Eno uro so se množice zadrževale pred konzulatom. Borbene pesmi, vzklikanje je vršalo kot vihar. Množica je dvignila na ramena tovariša, ki je recitiral v grobni tišini: »Ne bo nas tujčin več teptali...!« Nato so zapeli skupno »Hej Slovanci!« in množica je krenila pred francoski konzulat v Beethovnovi ulici. S samo enim geslom je množica povedala, kaj misli: »Zavezniška Francija — naj bo pravična na konferenci.« M. S.

Gorenjska se je poslovila od naše delegacije

Kranj, 25. julija.

Jesenice, 25. julija.

Ob vsej progji od Ljubljane do Kranja so se zbrali tisoči kmetov in delavcev, da pričakajo prihod delegacije za mirovno konferenco. Na postaji v Kranju se še ni nikoli zbralo toliko ljudi kot to pot. Prišli so iz najbolj oddaljenih krajev, da povedo tovarišu Kardelju in ostalim delegatom, da je tudi gorenjsko ljudstvo trdno odločeno vztrajati v borbi za naše pravične zahteve.

Ko je prišel vlak z delegacijo na postajo v Kranj, se je iz tisočih grl utrgal en sam vzklik: »Naj živi tovariš Kardelj!« »Zivljenje damo — Trsta ne damo!« Delegacija je najprej pozdravil predsednik okrajnega Ljudskega odbora Kranj tov. Fran Rozman, ki je dejal: »Pozdravljam vas v imenu gorenjskega ljudstva in Vas prosim, da vztrajate na stališču, da Trst in Julijska Krajina pripadeta Titovi Jugoslaviji.« Nato je izročil tov. Kardelju resolucijo in darilo prebivalcev Kranja. Tov. Kardelja je pozdravila še majhna pionirka iz primorske kolonije in mu izročila šopek nageljev. Ljudstvo je neprestano vzklikalo ter obsipalo tovariša Kardelja in ostale člane delegacije s cvetjem.

Za prisrčen sprejem se je zahvalil šef delegacije tov. Kardelj ter med drugim dejal: »Tovariši, obljubljam vam, da bomo storili vse, kar je v moči naše delegacije.«

Se dolgo potem, ko je vlak odpeljal, je tisočglava množica ostala na peronu, zahtevala pravično razmejitev med Jugoslavijo in Italijo ter z vzklikanjem izrazila svoje neomajno zaupanje in podporo naši delegaciji.

Vzdolž vse proge od Kranja do Jesenic, na križpotih, na podvozih, na strelah hiš, povsod je ljudstvo burno pozdravljalo delegacijo, zlasti na večjih postajah. Tu je ljudstvo kar ustavljalo vlak, obsipavalo s cveticami delegate ter neprestano vzklikalo in zahtevalo, da se vsa Julijska Krajina združi z Jugoslavijo. Izredno mnogo ljudi se je zbralo na Lescah in na Javorniku.

Na Jesenicah je prihitelo pozdravit svojo delegacijo najmanj 6000 ljudi. Postaja je bila okrašena in opremljena z velikimi napisi »Julijske Krajine s Trstom ne damo!«, »Zivel tovariš Kardelj, tolmač zahtev in težen naših narodov!«. Nad množico se je vil cel gozd transparentov in zastav. Ko je vlak pripeljal, se je množica vsula k vlaku in zastopstva množičnih organizacij so izročila darila in resolucije. Pionirji so predali šopek planik in drugih redkih planinskih rož z narodnim trakom. Jeseniški pionirji, vdove partizanov, žene in matere padlih borcev so v imenu 285 padlih borcev, mož in sinov izročile krasno, v kost vezano mapo fotografij z reliefom jelenove glave.

Ob burnem vzklikanju množice so nato drug za drugim spregovorili: tov. Edvard Kardelj, Moša Pijade in Boris Kidrič. Vsi so poudarjali, da bodo v Parizu verno tolmačili zahteve našega ljudstva in storili vse, kar je v njihovi moči. Ko so se predsednik SNOS-a, tov. Josip Vidmar, predsednik vlade LR Slovenije, tov. Miha Marinko, ter podpredsednik, tov. dr. Marjan Breclj poslovlili od delegacije in njenega predsednika Edvarda Kardelja, je vlak ob 18.30 zastopil jeseniški kolodvor ob burnem vzklikanju množice, ki je pripravljena boriti se do končne zmage.

Društvo za kulturno sodelovanje Slovenije s Sovjetsko zvezo

in

Društvo slovenskih književnikov

vabita člane vseh umetniških društev, zlasti književnike, publiciste in časnikarje na srečanje in razgovor s sovjetskim pisateljem FJODORJEM GLADKOVIM

danes, v petek, dne 26. julija ob pol devetih zvečer v literarni sobi kavarne »Unions«.

nadaljevalo svojo pot po korzu Verdi. Strnjeneja spreveda niso uspeli razbiti niti konjeniki niti motoristi niti vsi ostali, ki so brutalno in z naslado pretepali s kiji in kopiti pušk ter brzostrelkami. Ne solzilne bombe in ne brzagalke niso pomagale. Ljudstvo je bilo ogorčeno in spričo ravnanja, ki se kvečjemu lahko primerja s fašističnim, še bolj odločno.

Množic ni bilo mogoče zadržati

Spreyoda, ki si je naglo, kljub vsemu ovrnanju s strani policije, utiral pot po korzu Verdi do ulice Garibaldi, ni bilo mogoče razbiti. Na čelu so vihrale slovenska in italijanska zastava z zvezdo ter delavska, za njimi pa množica, ki je vzklikala in prepevala borbene pesmi. Zavezniška in civilna policija sta pričeli še bolj besno nastopati in pretepali antifašiste. (Pri tem delu so se odlikovali ptav vsi civilni policisti, med njimi poročnik civilne policije Treven Rihard iz Idrije, podporočnik Zakelj iz Spodnje Idrije, južnjak Delissi Giglio in drugi.) Nešteto tovarišev in tovarišic je bilo pretepenih s kiji in s kopiti pušk do krvi, nekaterim je kri lila kar curkoma. Na korzu, v ljudskem vrtu in v drugih ulicah so ostali vidni krvavi sledovi. Med temi so se znašle celo žene z otročki v naročju. Na korzu pred ljudskim vrtom je več civilnih policistov pretevalo tovariša, ki je imel obraz ves oblit s krvjo. Ne glede na to so ga na vsak način hoteli aretirati in odpeljati z jeptom. Na desetine in desetine ljudi je bilo ranjenih. Toda niti to ni furlanskih in slovenskih množic prestrašilo. Nasprotno. Še bolj odločno, še bolj borbeno, še bolj ogorčeno so antifašisti nastopali proti onim, ki po izjavah visokih funkcionarjev služijo v interesu demokracije, reda in miru. Ali naj pohvale civilni policiji veljajo tudi za take primere? Če je bilo mnogo aretiranih, je bilo še več onih tovarišev in tovarišic, ki so jih ogorčene množice v naskoku iztrgale iz rok policije.

Množic ni bilo mogoče zadržati. Zato so se z motorji, konji in drugimi motornimi vozili pričeli še bolj divje ganjati v ljudstvo. Med drugim je kamion št. 1645 povozil tovariša Virgilija Prinčiča iz Steverjana in nekega drugega. Takih primerov je bilo zelo veliko. Zgodilo pa se je vsakokrat, da so morali civilni policisti s kamionom prav hitro odpeljati, kajti ogorčene množice ni bilo mogoče zadržati.

V pionirskem okrevališču Gozd-Martuljek

V podnožju Martuljkove skupine leži ob Savi Dolinki, obdana s smrekovimi gozdovi, prijazna vasica Gozd. Kraj je kot nalašč za oddiha potrebne ljudi ter je tukaj tudi počitniški dom ljubljanske železničarske zadruga, ki pa ga je odstopila ministru za socialno politiko. Zdej je v tem domu okrevališče za bolne otroke.

Ko sem stopal proti domu, so se ravno poslavljali malčki od svojih staršev. Matice so vpraševale otroke, če se kaj potrebujejo. Toda vsi so odgovorili: Imamo vsega, ničesar nam ne primanjkuje. Iz vseh delov naše domovine prihajajo otroci v to okrevališče. Precej jih pride iz Bosne. Ti so večinoma vojne sirote. Za mladino, ki se nahaja v domu med šolskim letom, je preskrbljeno tudi za šolski pouk.

1. julija je prišla v okrevališče skupina okoli 50 pionirjev, ki so po večini slabokrvni. Poleg njih pa je v domu še okrog 50 Bosančkov in pionirjev iz zobeih kon Julijske Krajine. Pionirji imajo svoj odred in so razdeljeni v čete. Te teknujejo med seboj, kajti vsak pionir in pionirka mora pospraviti svojo posteljo in imeti

v redu svojo omaro. Vsakodnevno se vrši pregled. Najlepše urejena soba dobi pohvalo ali pa nagrado. Velika skrb se posveča vzgoji otrok. Zato skrbje posebni čitalni krožki ter vzgojitelji. Dnevi jim minevajo v igrah, izletih, kopianju in v politični vzgoji.

Otvoritev češke koč v Kamniških planinah

V nedeljo 28. julija ob 11. uri dopoldne bo otvorila podružnica Planinskega društva Slovenije svojo drugo obnovljeno planinsko postojanko — Češko koč pod Grintovcem. S pomočjo vrlih kranjskih planincev in delavstva tukajšnjih tovarn se je posrečilo v razmeroma kratkem času koč v toliko popraviti in obnoviti, da bo lahko služila oddiha željnim izletnikom.

Koč bo oskrbovana do pozne jeseni in bo skušala privabiti predvsem delavstvo iz kranjskih tekstilnih tovarn, ki je sonca in oddiha najbolj potrebno. Planine naj se v bodoče odpro širokim množicam, ki naj najdejo zdravja, zabave in prirodnih lepote v planinah.

Vabimo zato tovariše in tovarišice

Hrana je tečna in obilna, tako da se otroci prav hitro popravijo.

Na vrtu so pravkar delili malico, kos kurba z medom in sadjem. Skupina otrok je o nečem navdušeno razpravljala. Stopil sem k njim in mali komandir sobe Boris mi je povedal: »Veš, v vasi je akademija in tovariš upravnik je dovolil, da lahko prostovoljci odidejo skupno na akademijo. Toda večina nas je sklenila, da ostanemo doma in se bomo igrali med dvema ognjema.« Mali Boris pa sedaj prepričuje svoje tovariše, da se mora večina podrediti manjšini.

Ustavim se pred dvanajstletnim pionirjem. Povprašam ga, od kod je, toda dečkova govorica mi že vnaprej pove, da je doma iz goriških Brd. Razlaga mi, kako je pri njih na Goriškem, da je še vedno tako, kakor takrat, ko so bili tam fašisti. Mimo pride mali Bosanček. Tovariš iz Brd ga objame: »A ne, Mato, midva sva postala že prijatelja in bova nekoč skupno služila naši domovini Jugoslaviji.«

Tako se razvija življenje v okrevališču. Ta, kakor tudi mnogi drugi počitniški domovi govorijo o skrbi naše ljudske oblasti za zdravstveno zaščito, za dvig in ohranitev zdravja naše mladine, ki so ji vojna leta pustila težke posledice. In ta mladina ima danes vse: dobro in izdatno hrano, zrak, sonce, vodo in svobodo. M.

tako iz Kranja kot tudi od drugod, naj se zanesljivo udeležijo planinskega slavlja 28. julija ob 11. uri dopoldne. S svojo prisotnostjo boste gmotno in moralno podprli delo Planinskega društva Slovenije v Kranju.

V Češki koči bodo urejena dobra prenočišča, tudi glede prehrane je dobro preskrbljeno. Prekrasni in nenaporni izleti v bližnje okolice ter lepe ture na Grintavec in Kočno, dajejo koč kot izhodišči postojanki veliko vrednost.

Dostop k Češki koči je z Jezerkega, mimo Makeka in nato na Ravni in traja le peti 2 uri zmerne hoje po udobni poti.

Se enkrat: vsi planinci in prijatelji planinstva, prisrčno dobrodošli!

Eno leto obnovitvene in mizarske zadruge v Dobovi

Obnovitveno zadrugo v Dobovi lahko štejejo med najbolj delovne v Sloveniji. Obsega področje, ki je bilo zaradi svojega velikega obsejnega kolodvara neprestano bombardirano.

Popolnoma porušenih je bilo 72 hiš in 185 gospodarskih poslopij, do polovice poškodovanih 255 hiš in 256 gospodarskih poslopij, ostale pa vse razkrite in brez šip.

Tekom enega leta je Obnovitvena zadruga obnovila 215 hiš in 80 gospodarskih poslopij. V načrtu pa imajo, da bo do konca leta obnovila še 30 hiš in 25 gospodarskih poslopij.

Zadruga šteje 269 članov. Prejela je do sedaj 955.000 din posojila. Napravila je 27.721 delovnih ur, od tega največ prostovoljnih in brezplačnih ur. Vrednost storjenega dela znaša 3.468.000 din, skupno 1450 voženj pa še 361.250 din več.

Po železnici je prejela več sto ton apna iz Zidanega mosta in cementa iz Trbovelj, les je dobavljala v Dobravi v bivših Attemsovih gozdovih, opeko pa iz opekarne Tréppo v Brežicah.

Poleg obnovitve posega tudi v ostale gospodarske panoge. Naročila je za kmetovalce 50 ton umetnega gnojila, 42 krav in 6 konj. Pod svojim nadzorstvom ima sicer povsem samostojno mizarsko zadrugo z 12 pomočniki in 3 vajenci, ki je v tem času izdelala 212 vrat in 235 oken, popravila pa 225 vrat in 352 oken ter mnogo stanovanjske opreme.

FIZKULTURA

RAZPIS kolesarskih tvekem v Ajdovščini

Okrožni fizikalni odbor za Vzhodno Primorsko razpisuje za 24. avgust kolesarske tveke ob priliki parade dela in fizikalnega zletu dne 24. VIII. in 25. VIII. v Ajdovščini. Tekmovalo se bo s športnimi kolesi na progi Ajdovščina-Postojna in nazaj 75 km. Dirka se prične ob 14. uri. Z turnirni kolesi se bo tekmovalo na progi Ajdovščina-St. Vid in nazaj skupno 25 km. Prijave sprejema okrožni fizikalni odbor v Ajdovščini preko vseh fizikalnih društev in okrajnih fizikalnih referentov, za tekmovalce iz cone A pa preko Zveze telesnovzgojnih društev iz Trsta. Prijave se morajo poslati najpozneje do 15. avgusta. Prijavnine ni, tekmovalci prejmejo brezplačno hrano za dva dni in prenočišče. Vsak udeleženec pa bo moral imeti zletno značko s katero bo imel vstop na vse prireditve in bo stala na Slovenskem Primorju lir 30, v Jugoslaviji din 15.

Vodstvo si pridržuje pravico, spremeniti razpis tekem v slučaju neugodnih okoliščin. Pray tako bo vodstvo tekem pravočasno razpisalo, migrade in plakete. Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad bo dne 25. avgusta po končanem fizikalnem zletu ob 18. uri.

RAZPIS partizanskega marsa v Ajdovščini

Okrožni fizikalni odbor za Vzhodno Primorsko razpisuje za 24. avgust partizanski mars ob priliki parade dela in fizikalturnega zletu v Ajdovščini dne 24. in 25. avgusta. Tekmovalo se bo na progi Ajdovščina — Zablje — Skrlje — Lokovec — Ajdovščina dvakrat skupno 31 km. Tekmovalo se bo prvih 12 km obvezno hoje, ostalo poljubno. Prijave mostev (po 5 tekmovalcev) sprejema okrožni fizikalni odbor od vseh fizikalnih društev do 15. avgusta. Tekmovalci imajo 2 dni brezplačno hrano in stanovanje. Vsak tekmovalce mora imeti zletno značko, s katero bo imel vstop na vse prireditve ob priliki parade dela. Stari za partizanski mars bo ob 15. uri.

RAZPIS množičnega šahovskega brzoturnirja ob priliki parade dela v Ajdovščini

Okrožni fizikalni odbor za Vzhodno Primorsko razpisuje za 24. avgust množični šahovski brzoturnir ob 29. uri v Vipavi. Tekmovalo se bo po skupinah.

Prijave sprejema za Slovensko Primorje okrožni fizikalni odbor v Ajdovščini, za šahovska društva pa Šahovski odbor Slovenije — Ljubljana kavarna Ston. Udeleženci prejmejo oba dneva parade dela brezplačno hrano in stanovanje. Prijave se sprejema do 15. avgusta.

RAZPIS prvenstva celjskega okrožja v lahki atletiki

Fizikalno okrožje Celje, poverjenstvo za lahko atletiko, razpisuje za soboto 27. julija ob 3. uri popoldne in za nedeljo ob 9. uri dopoldne tekmovalce za prvenstvo posameznikov v lahki atletiki celjskega okrožja za moške in ženske.

Tekmovanje bo oba dni na stadionu FD Olimpa v Celju. Tekalnice je dolgo 403,5 m, posuto z ogorki in ima dva nedvigljana zavoja. Pravico nastopa imajo vsi člani in članice društev in aktivov celjskega fizikalturnega okrožja.

Tekmovanje obsega sledeče panoge:

Sobota: 100 m zapreke moški, 60 m ženske, kopje moški in ženske, skok s palico moški, 1500 m moški, skok v višino moški in ženske, 200 m moški in ženske, 10.000 m moški, met diska ženske, troskok moški, met kladiva moški, tek 400 m zapreke.

Nedelja: Tek 80 m zapreke ženske, met diska moški, tek 100 m moški, tek 500 m moški, met krogle moški in ženske, tek 100 m ženske, tek 400 m moški, tek 800 m ženske, skok v daljino moški in ženske, tek 800 m moški, stafeta 4x100 m moški in ženske.

Starejši nogometni igralci! V petek dne 26. 7. t. l. ob pol 19. uri bo trening na igrišču Svobode. Pozivajo se vsi igralci, da se tega treninga sigurno udeležijo.

OBVESTILA

OBVESTILO

Poštna direkcija v Ljubljani mora brez-pogojno ugotoviti točno stanje radio-aparatur, ki se nahajajo v LRS. Znano je, da nekateri lastniki radio-aparatur teh klubov ponovnemu pozivu še do danes niso predpisno prijavili pri svojih pristojnih poštah. Za Ljubljano na pošti Ljubljana 1, za Maribor na pošti Maribor 1. Vsak lastnik je dolžan prijaviti vse svoje radio-aparate, tudi če kateri ni trenutno instaliran ali je drugače neuporabljen. Izvzeti od prijave potemtakem niso niti društva niti organizacije niti civilne niti vojaške oblasti. Od aparatov, ki niso instalirani ali so drugače neuporabni, morajo pa biti prijavljeni, se seveda ne plačajo za ta čas nobene pristojbine.

Opozarjamo lastnika aparatov, da bodo pošte vsak aparat, za katerega bodo zaznale, da je instaliran, a ni predpisano prijavljen, zaplenile, vrhu tega pa lastnika še kaznovali z denarno globo din 1.080.—

OBVESTILO

V fizikalni tečaj, ki se bo vršil v Celju od 1.—15. avgusta 1946, so določene sledeče učiteljske:

Lah Marija, Auernik Leonida, Čede Amalija, Graželj Marija, Ločenič Hermina, Luževič Jožefa, Nedoh Danica, Slokan Albina, Stiglic Marija, Turk Marija, Uranč Melita, Uršič Amalija, Bajt Milica, Hojčbar Justina, Lisjak Mirčeva, Mrzel Marija, Rainer Meta, Rajhman Zlata, Tekave Stefanija, Radšel Zora, Ferjan Danica, Žorž Marija, Roethel Vanda, Sterle Helena, Razboršek Marija, Müller Cecilija, Gočičar Bogomila, Novinek Marija, Janžek Jožica, Kueš Justina, Prohinar Košenina Pavla, Javoršek Amalija, Urleb Neža, Potočnik Franciška, Bračun Vera, Dolšak Marija, Hvalce Jožica, Urek Vera, Jurca Marija, Ule Hilda, Daulg Marija, Mihelčič Hilda, Deu Vanda, Plavšak Franja.

Imenovane naj se zglase v četrtek 1. avgusta ob 8. uri zjutraj na državni gimnaziji v Celju, Vegova ul. 2. S seboj naj prinesejo telovadno opremo, odejo (posteljno perilo), športno obutev, kopalno oblačilo in živilske kartice za 1/2 meseca.

Okrožni prosvetni oddelek Celje.

PRESKRBA

MASLO

MLO — oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča vse upravičence, ki si še niso nabavili presnega masla za mesec julij t. l., da ga lahko takoj kupijo. Presno maslo bodo delili spodaj navedeni: Nabavljalna in prodajna zadruga, Vodnikov trg; Celovška c. 34; Tyrševa cesta 57; Tržaška cesta 46; Verbič, Spitarjeva ulica; Pezdir, Gradišče; Adamčič, Bohoričeva ul.; Mikar, Stari trg in vse mlekarne objavljene v dnevnih časopisih dne 30. junija 1946.

MALI OGLASI

NALIVNO PERO, sivo, sem izgubil v torek, dne 23. VII., okrog 12. ure na Kerkovem trgu Poštenega najditelja naprošam, da ga vrne proti nagradi v oglašnem oddelku Ljudske pravice, Kopitarjeva 6, pritrilje.

PREKLICUJEM vse, kar sem slabega govora objavil o Dolaru Valentinu. — Bester Cecilija.

PREKLICUJEM vse neosnovane besede, ki sem jih govorila o gospe Heroog Jožefi iz Hrastnika, Doberske Karla, Hrastnik.

PREKLICUJEM nenamerne besede proti Goriskemu Leopoldu glede vodovoda in nedostojnega izražanja. — Krznar Marija.

BREŽICE

Legija koroskih borcev Brežic ima v nedeljo dne 28. julija 1946 ob 10. uri dopoldne na dvoristi meščanske žole obnovljeni občni zbor. Vabljeni vsi borci, ki so se borili v letih 1918-19 in 1941-50 okoli Brežiskega okraja in okraja Krško, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Razpravljalo se bo med drugim tudi o naših slovenskih mejah, ter da se vedno stojimo na braniku za naš Korotan, Trst, Gorico in Istro!

DNEVNE VESTI

Škofjeloski muzej je že pred domovinsko vojno predstavljal veliko kulturno vrednoto. Zato se ni čuditi, da se je nemški okupatorski bes vrzel tudi nad to kulturno ustanovo. Po osvoboditvi se je odbor loškega Muzejskega društva takoj vrzel na delo, da obnovi muzej in ga z novimi predmeti še bolj približa širokim ljudskim množicam. S pomočjo MLO v Skofji Loki je bil pridobiljen za muzej grad v Pušlatu, kjer je razstavljeno dragoceno gradivo, ki prikazuje fevdalno dobo, celovstvo, okupacijo in narodno-osvobodilno borbo, loško ozemlje in njegovo kulturno življenje, arhologije, obrtništvo, predmete z Visokega in požganih Dražgoš. Škofjeloski muzej, ki naj postane kulturna last širokih ljudskih plasti in vir izobrazbe učee se mladine, bo odprt v nedeljo 28. t. m. ob 10. uri s slovesnostjo na dvoristi pušlatskega grada.

Rok za sprejem v DIJAŠKI DOM odzema v Dijaško kuhinjo v Mariboru, je 15. avgusta 1946. Tiskovine za prijavo pri upravniku Strossmayerjeva ulica 30. Za odgovor priložite znanke!

Dežurno lekarniško službo vršita danes lekarni Lusek, Resljeva c. 1 in lekarna Komotar, Tržaška c. 48.

KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA, UNION: Ameriški film »Klema armada«, tednik, Ob 18.30 in 20.30. **MATICA:** Sovjetski film »Baltiski poslanec«, tednik, Ob 18.30 in 20.30. **SILOGA:** Sovjetski film »Abajeva pesem«, tednik, Ob 18.30 in 20.30. **LETNI KINO TIVOLI:** Češki film »Dobri Valentin«, tednik, Ob 20.30 in 22. uri. **KODELJEVO:** Ameriški film »Tihotapec«, tednik, Ob 20. uri.

MARIBOR, ESPLANADE: Sovjetski film »Neke noči«, tednik. **GRAJSKI:** Ameriški film »Događek na kliniki«, tednik. **LETNI KINO:** Francoski film »Varijete«, tednik.

CELJE, METROPOL: Ameriški film »Osunljena«, tednik. **DOM:** Sovjetski film »Igralka«, tednik.

KRANJ: Sovjetski film »Glasbena komedija«, tednik.

PTUJ: Ameriški film »Tukaj sem tuje«, tednik.

Dopisi „Ljudski pravici“

MARIBOR

140.000 din za borbeno ljudstvo Trsta in cone A poklanjajo delavci in nameščenci tovarne Huter in drug.

Na vsakotedenskih sestankih je naše delavstvo ogorčeno protestiralo proti fašističnim provokacijam in terorju ostankov fašističnih tolp, preoblečenih v uniforme civilne policije, nad našim ljudstvom v Julijski krajini Delavci in nameščenci so protestirali proti krivičnim sklepom pariške konference ter sklenili kar najbolj podpreti stavkajočo borbeno ljudstvo Trsta in cone A tudi materialno.

V ta namen smo v nabiralni akciji zbrali 10.000 din, poleg tega pa jim po-

darimo svoj enodnevni zaslužek v skupni vsoti 130.000 din, torej skupno 140 tisoč dinarjev. S tem smo pokazali, da so v teh težkih dneh, ki jih preživljajo naši slovenski bratje in italijanski tovariši v Trstu, naša sreča pri njih. Naši delavci in nameščenci se niso ter se ne bodo nikdar sprizajzili s krivičnimi sklepi o razmejitvi.

Podružnica ESZDNJ tovarne Huter in drug, Maribor.

TRBOVLJE

Naši igralci so obiskali Črnomelj in Novo mesto

V soboto popoldne sta odšla izpred delavskega doma v Trbovljah dva kamiona, nabito polna z igralci, pevskim društvom »Zarja« in z orkestrom, proti Zidanemu mostu, od tam pa na Dolenjsko v Črnomelj.

Eno uro pred pričetkom predstave smo prispeli v prestolnico partizanskega osvobodjenega ozemlja. Hitro smo pripravili vse potrebno, kajti ljudstvo se je že zbiralo od vseh strani. V nabito polni dvorani smo pričeli s predstavo. Najprej je govoril predsednik sindikata v Črnomlju, v imenu rudarjev pa je prinesel pozdrave tov. Gorjup, tajnik rudarske podružnice Trbovlje. V svojem govoru je poudaril, da bodo rudarji iz črnih revirjev tudi v bodoče napeli vse svoje sile, da se produkcija čim bolj dvigne. Nato je pevsko društvo »Zarja« zapelo tri pesmi, ki so bile uvod v igro »Na Trški gori«, ki so jo trboveljski igralci podali zelo dobro in po izvedbi želi velik aplavz črnomeljskega prebivalstva.

Naslednji dan ob 8. uri zjutraj smo

S. Stane.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V CELJU

Petek, 26. julija ob 20. Dom ljudske prosvete. Kraigher: »Skoljka«, Repriža. Režija Mr. Fedor Gradišnik.

ŠAH

Jezeča. Za juljsko prvenstvo se je vršila borba o brzoturnirju za prva mesta, kar dokazuje rezultat. Med štirinajstimi igralci, si je priboril že drugo prvenstvo z 11 točkami tov. Skerč Vinko, za drugo, tretjo in četrto mesto so se borili sledilci tov. Hvasla Milan, Jeramen Janez ter Dobovšek Ivan, za peto, šesto in sedmo mesto pa tov. Stukly Edvard, Persin Miha ter Ramovč Viko. Nadalje sledijo še tov. Skočir Mako, Dobovšek Martin ter Berec Janez itd. Po končanem izbirnem turnirju imamo v programu vzburjanje simulantk z domačimi igralci, nakar sledijo dvoboji.

Glavni urednik Ivan Bratko, Ljubljana. Kopitarjeva 6. Naslov uredništva, uprave in tiskarne »Ljudske pravice«: Ljubljana, Kopitarjeva 6 — Telefon 23-61—23-65. Št. ček računa 16.690.

Tel. šte. za naročnino »Ljudske pravice«: 30-30, Miklošičeva cesta 5.

Kupimo takoj avtomatsko črpalko

za napajanje parnih kotlov, 10 atmosfer pritiska, količina vode napajanja 1200 l na uro. Ponudbe poslati na upravo Tekstilnih tvornic A. Erlih, d. d., Maribor.

4 elektromonterje in 2 železostrugarja

sprejme takoj Uprava ljudskih javnih ustanov v Ptuj, Mestni LO, soba št. 14.

Izšel je novi roman **Miška Kranjca**

„Pesem gora“

oper narodno-osvobodilne borbe in njenih junoskih kurirjev

Obsega 419 strani in stane broš. din 133.— vezan din 156.—

Naročniki iz Ljubljane, ki prejema knjige po subskripcijski cenah, naj dvignejo svoj izvod v prodajalni Pred školijo 5.

Slovenski knjižni zavod v Ljubljani

Žalostni naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da nas je po težki bolezni za vedno zapustila naša zlata mama, stara mama in tašča

Hermina Hafner

vdova

Na poslednji poti jo bomo spremili v soboto, dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne na pokopališče v Skofji Loki.

Skofja Loka, dne 25. julija 1946.

Žalujoci ostali.